
TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJOS VEIKLOS ATASKAITA

2019

LIETUVOS
TEISMAI

STATISTIKA

2019m. sausio 1 d. -2019 m. gruodžio 31 d.

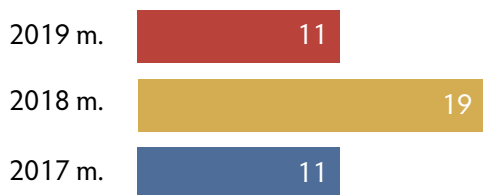
Gauti teikimai, pareiškimai, prašymai, skundai bei kiti dokumentai

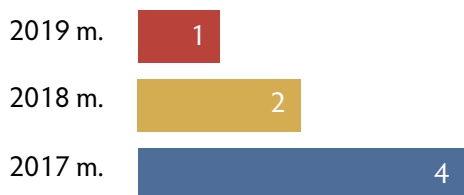
Pareiškimai, prašymai, skundai, kurie nebuvo nagrinėti Komisijos posėdyje (pateikti atsakymai Komisijos pirmininko sprendimu)

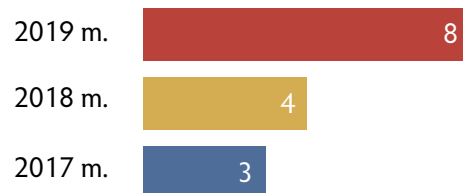
Komisijos posėdžiuose nagrinėtini teikimai, prašymai dėl konsultacijų

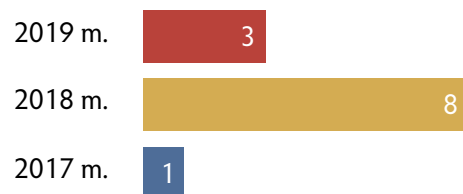
Iškeltos drausmės bylos

Apsiribota svarstymu (drausmės byla neiškelta)

Drausmės byla neiškelta nenustačius drausminės atsakomybės pagrindų požymių

Konsultacijos

TENDENCIJOS

Retrospektyviai vertinant Komisijoje gaunamų dokumentų skaičių, pažymėtina, kad gaunamų teikimų, kuriuose prašoma iškelti drausmės bylą teisėjams, skaičius lyginant 2017-2018 m. vidutiniškai lieka nepakitęs.

Komisijos posėdyje buvo nagrinėti 8 teikimai dėl drausmės bylų iškėlimo bei 3 prašymai dėl konsultacijų suteikimo.

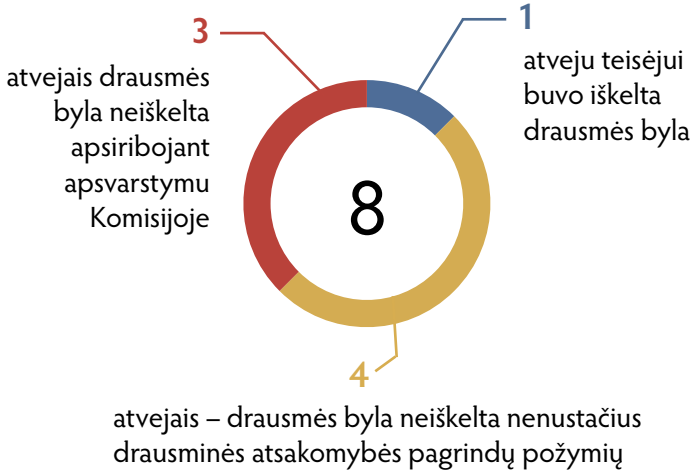
183 teikimai nebuvo nagrinėti Komisijos posėdyje, – pareiškėjams buvo pateikti motyvuoti atsakymai dėl atsisakymo nagrinėti teikimą Komisijos posėdyje.

Tai reiškia, kad didžioji dalis gaunamų teikimų nėra nagrinėjami Komisijos posėdžiuose, nes juose iš esmės prašoma revizuoti teismų sprendimus ar įvertinti teisėjo procesinius veiksmus teisėtumo ir pagrįstumo aspektais.

Pažymėtina, kad dažnai skundai neatitinka Komisijos nuostatose keliamų reikalavimų – yra nemotyvuoti, deklaratyvaus pobūdžio bei turintys kitų trūkumų (teikiami pakartotinai, tinkamai nepasirašyti, surašyti nevalstybine kalba ir pan.).

Pareiškėjams pateikiamuose atsakymuose dėl jų skundų nenagrinėjimo Komisijoje išsamiai paaiškinama Komisijos kompetencija, nurodoma, kokius teisėjų veiksmus Komisija gali vertinti etikos požiūriu. Tam tikrais atvejais, prieš atsisakant nagrinėti skundą, Komisijoje gaunami teisėjo, kurio elgesys skundžiamas, teismo pirmininko paaiškinimai, vertinama kita medžiaga, klausomi posėdžių garso įrašai ir kt., ir tik po to teikiamas atsakymas pareiškėjui. Tokia praktika padeda geriau įvertinti pareiškėjų skunduose dėstomas aplinkybes, t. y., ar aplinkybės nėra pateikiamos tendencingai, subjektyviai vertinant situaciją, bei padeda užtikrinti, kad Komisijos posėdžiuose būtų svarstomi tik tie teikimai ir skundai, kurie yra motyvuoti, surašyti konkrečiai, dalykiškai ir reikalauja išsamaus tyrimo bei įvertinimo pagal Komisijos kompetenciją.

SPRENDIMAI

2019 m. Komisija priėmė 8 sprendimus (11 teisėjų atžvilgiu), iš kurių 1 teisėjui buvo iškelta drausmės byla, 4 atvejais drausmės byla neiškelta apsiribojant apsvaistymu Komisijoje, 3 atvejais – drausmės byla neiškelta nenustačius drausminės atsakomybės pagrindų požymių.

Pažymėtina, kad

atvejais

Komisija posėdžiuose vertino teisėjo elgesio atitikimą Teisėjų etikos kodekso 15 straipsnyje nustatytam pareiŕingumo principui

atvejais

teisėjo elgesio atitikimą Teisėjo etikos kodekso 8 straipsnyje nustatytam teisingumo ir nešališkumo principui

atvejais

teisėjo elgesio atitikimą Teisėjo etikos kodekso 6 straipsnyje nustatytam pagarbos žmogui principui

atvejais

teisėjo elgesio atitikimą Teisėjo etikos kodekso 14 straipsnyje nustatytam pagarbos žmogui principui

atveju

teisėjo elgesio atitikimą Teisėjo etikos kodekso 7 straipsnyje nustatytam konfidencialumo principui

atveju

teisėjo elgesio atitikimą Teisėjo etikos kodekso 13 straipsnyje numatytam padorumo principui

atveju

teisėjo elgesio atitikimą Teisėjo etikos kodekso 16 straipsnyje numatytam solidarumo principui

TEIKIMAI

2019 m. Komisijos pirmininko sprendimu buvo atsisakyti nagrinėti Komisijos posėdžiuose 183 teikimas. Pažymėtina, kad atsisakymas nagrinėti priimamas visapusiškai įvertinus teikimo turinį: ar teikime nurodomos aplinkybės nėra siejamos su teismo priimto sprendimo kvestionavimu, ar teikime nurodyti reikalavimai atitinka Komisijos kompetenciją, ar nurodomi teisėjo veiklos trūkumai vertintini kaip sisteminiai ir šiurkštūs.

Atkreiptinas dėmesys, kad, pasikeitus teisiniam reglamentavimui (nuo 2019 m. rugpjūčio 1 d.), Komisijos pirmininkas, priimdamas sprendimą atsisakyti nagrinėti Komisijos posėdyje teikimą, kurio turinys yra susijęs su teismo procesinių sprendimų vertinimu, ar kita veikla, kurios tyrimas aiškiai pažeistų Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir Teismų įstatyme įtvirtintą teismų ir teisėjų nepriklausomumo principą, turi gauti ne mažiau kaip keturių Komisijos narių pritarimą. Tokiu būdu užtikrinamas Komisijos priimamų sprendimų skaidrumas ir viešumas.

Komisija, siekdama prevencinių tikslų bei įvertinusi kiekvieną konkretų atvejį, teikdama atsakymą pareiškėjui, kartu pateikia ir rekomendaciją ar siūlymą teisėjui atkreipti dėmesį į tam tikrus savo elgesio aspektus ir jį koreguoti.

KONSULTACIJOS

Teisėjų konsultavimas dėl Teisėjų etikos kodekso taikymo yra svarbi Komisijos veiklos sritis. Vertindama individualią situaciją bei konkrečias aplinkybes, Komisija formuoja rekomenduojamą tam tikro elgesio modelį, atitinkantį teisėjo etikai keliamus reikalavimus.

Komisija 2019 m. pagal teisėjų parašymą suteikė 3 konsultacijas.

Atkreiptinas dėmesys, kad suteiktos konsultacijos, kaip ir Komisijos priimti sprendimai yra viešinami Nacionalinės teismų administracijos puslapyje www.teismai.lt

Spausti čia

PREVENCIJA

Teisėjų etikos ir drausmės komisija, ypač akcentuodama teisėjų profesinės etikos sklaidos svarbą, 2019 m. išleido Teisėjų etikos kodekso praktinį vadovą elektroniniu formatu bei parengė teismams naujienlaiškį, kuriame teismai turi galimybę susipažinti apie Komisijos priimtus sprendimus, suteiktas konsultacijas bei kita aktualia informacija.

[Spausti čia](#)

Komisijos nariai galimybes dalyvauja įvairiuose tarptautiniuose renginiuose bei juose sukaupia patirtimi įvairiomis formomis dalinasi su teisėjų bendruomene.

Pažymėtina, kad 2019 m. Komisijos pirmininkas A. Gutauskas bei kiti Komisijos nariai dalijosi patirtimi bei įžvalgomis teisėjų profesinės etikos bei drausminės atsakomybės klausimais įvairių renginiuose.

Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narė, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja Sigita Jokimaitė 2019 m. spalio 9 d. pradedančius dirbti apylinkių teismų teisėjus supažindino su profesinės etikos reikalavimų aktualijomis bei Komisijos priimamais sprendimais. 2019 m. spalio 17 d. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų padėjėjai bei kiti teismo darbuotojai teisėjos Sigitos Jokimaitės paskaitoje turėjo galimybę susipažinti su teisėjų etikos principais bei Teisėjų etikos ir drausmės komisijos praktika.

2019 m. balandžio 9 d. Teisininkų dienos'19 proga organizuotoje nacionalinėje konferencijoje „Teismų teisingumo prezumpcija: tarp moralės ir įstatymo Komisijos narė dr. Jurgita Paužaitė - Kulvinskienė skaitė pranešimą tema „Teisėjų etikos ir drausmės pažeidimai - kokia realybė“, o tarptautiniame Vilniaus ir Lodzės universitetų teisės fakultetų moksliniame seminare Vilniuje skaitytas pranešimas tema „Lietuvos konstitucinio teismo formuojama praktika teisėjų drausminės atsakomybės srityje“, tarptautiniame Vilniaus ir Lodzės universitetų teisės fakultetų moksliniame seminare Vilniuje.

Komisijos narė dr. Jurgita Paužaitė-Kulvinskienė pravedė mokymų dalį temomis: „Teismo procesinio sprendimo paskelbimo tvarka: konstitucinė doktrina ir teismų praktika“ bei „Teisėjų etikos ir drausmės komisijos praktika dėl netinkamo teismo procesinio sprendimo paskelbimo“ iš viso 125 teisėjams (5 apygardose: Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoje, kur kiekvienuose mokymuose dalyvavo ne mažiau 25 teisėjai/teisėjų padėjėjai).